

سرفصل مطالب

- تعریف پودمان جامع مدیریت دانش
- مخاطبان پودمان
- انواع پودمان مدیریت دانش
- ساختار یادگیری در پودمان مدیریت دانش
- مدرسان پودمان

مخاطبان پودمان

تمامی دانشکاران و افراد همراه در فرآیند مدیریت دانش می‌توانند فرآیند یادگیری در این دوره‌ها را طی نمایند. به صورت مشخص افراد ذیل با حضور در این دوره‌ها به عنوان موتور محرک مدیریت دانش در سازمان‌های خود عمل خواهند نمود.

■ دانشکاران سازمانی: کلیه پرسنل سازمان که در انجام کارهایشان از دانش خود و سایرین استفاده می‌نمایند و حضور آنها در فرآیند مدیریت دانش ارزش افزوده سازمانی ایجاد می‌نماید.

■ مدیران دانشی: افرادی که به منظور رهبری و ترویج مدیریت دانش و همچنین کمک به مدیریت دارایی منحصر به فرد سازمانی، یعنی سرمایه فکری (IC) نقش CKO را در سازمان پذیرفته‌اند. مدیران دانشی با عناوین مختلفی مانند مدیر بخش مدیریت دانش، مدیر و اعضای تیم مدیریت دانش، مدیر و اعضای شورای راهبری مدیریت دانش، مدیر سرمایه فکری و ... در سازمان‌ها حضور دارند.

■ تسهیل‌گران و مهندسان دانش: بازوهای اجرایی مدیریت دانش در سازمان که وظیفه راهبری فعالیت‌های مدیریت دانش در سطح واحدهای کاری، همراه‌سازی پرسنل و آموزش‌های مرتبط به همکاران را برعهده دارند.

آن‌هایی که می‌دانند، انجام می‌دهند؛ آن‌هایی که درک کرده‌اند، آموزش می‌دهند.

تعریف پودمان جامع مدیریت دانش و سطوح آن

ضرورت توسعه راه حل‌های مدیریت دانش، امروز بیش از هر زمان دیگری در سازمان‌های ایرانی احساس می‌شود. با گذشت زمان کوتاهی از طرح این موضوع، در سال‌های اخیر تلاش‌های جدی در بسیاری از شرکت‌ها و طرح‌های کشور، برای پیاده‌سازی، استقرار و استمرار مدیریت دانش دیده می‌شود. یکی از نقاط قابل بهبود در تمامی سازمان‌ها با درجه‌های بلوغ متفاوت در مدیریت دانش، توانمندسازی راهبران مدیریت دانش درون سازمان‌ها است. این افراد شامل مدیران و کارشناس‌هایی هستند که به گونه‌ای در تعریف مدیریت دانش، راه حل‌ها و یا نهادهای پیاده‌سازی آن راه حل‌ها نقش کلیدی و محوری دارند.

اگرچه در سال‌های اخیر دوره‌های آموزشی پراکنده در زمینه مدیریت دانش به وفور اجرا شده، اما نبود سبوری منسجم از دوره‌های آموزش و یادگیری مدیریت دانش کاملاً محسوس است. سبوری که به صورت فشرده مفاهیم عملیاتی مدیریت دانش را با رویکرد یادگیری حین عمل در اختیار مخاطبان قرار دهد.

در علوم تربیتی، واژه پودمان به معنای «پیمانه کردن»، «بخش کردن»، «واحد کردن» یا «آموزش گام به گام» به کار می‌رود. به واحد و یا استاندارد اندازه‌گیری نیز پودمان (مدول) می‌گویند که این پودمان‌ها با هدف اجرای یک وظیفه یا آموزش خاص کنار هم قرار می‌گیرند. منظور مجموعه‌ای از چند درس وابسته به هم است که به همراه هم، مهارتی خاص را آموزش می‌دهند. تاریخچه رویکرد پودمانی به سال‌های پس از جنگ اول جهانی باز می‌گردد؛ اما از آن جهت که نیاز مبرم به آموزش مهارت‌ها در کوتاه‌ترین زمان و با مطلوب‌ترین بازدهی احساس می‌شد، در ایران نیز مورد توجه قرار گرفت.

مشاوران توسعه آینده بر اساس همین ضرورت و در جهت توسعه مفهوم مدیریت دانش ایرانی بر پایه اصول علمی و تجربه‌های جهانی و ملی، پودمان جامع مدیریت دانش را طراحی نموده است. پودمان مدیریت دانش، جایگاهی برای یادگیری مفاهیم این زمینه از مقدماتی تا حرفه‌ای است که از مشخصه‌هایی همچون توجه به پوشش وسیع مسائل مدیریت دانش ایرانی، "برخورداری از مدرسين با تجربه اجرایی در زمینه مدیریت دانش"، "تکیه بر تجربه‌های جهانی و ملی و عبور از مباحث تئوریک و تربیت و توانمندسازی تسهیل‌گران دانش سازمان‌ها" برخوردار است.

انواع پودمان مدیریت دانش

پودمان‌های برگزار شده در سال ۱۳۹۴ به دو قسمت تقسیم می‌شود:

۱. پودمان‌های متمرکز: در این حالت، زمان‌های برگزاری پودمان مدیریت دانش در هر سطح مشخص شده و به اطلاع عموم می‌رسد و افراد علاقه‌مند می‌توانند پس از ثبت‌نام در دوره‌ها شرکت نمایند. پودمان برگزار شده با همکاری پژوهشکده سیستم‌های سیستم‌های پیشرفته صنعتی، نمونه‌ای از این پودمان‌ها در سال ۱۳۹۴ بود.

۲. پودمان در محل شرکت: شرکت‌هایی که تمایل به برگزاری پودمان مدیریت دانش برای پرسنل خود دارند، می‌توانند از خدمات آن بهره‌مند شوند. پودمان مدیریت دانش برگزار شده در شرکت ملی پتروشیمی، نمونه‌ای از این نوع پودمان می‌باشد.

ساختار یادگیری در پودمان مدیریت دانش

پودمان جامع مدیریت دانش در سه سطح و شامل ۱۵ کارگاه آموزشی و یادگیری خواهد بود. شرکت‌کنندگان با گذراندن کلیه دوره‌ها می‌توانند به توانایی‌های کافی برای راهبری بسیاری از فعالیت‌های مدیریت دانش در سازمان‌ها دست یابند. اگرچه علاقه‌مندان می‌توانند صرفاً مشارکت در یکی از سطوح را انتخاب کرده و در کارگاه‌های مربوطه شرکت کنند.

سطوح آموزشی در پودمان مدیریت دانش

ردیف	عنوان سطح	ساعات آموزش	تعداد کارگاه‌ها	پیش‌نیاز
۱	مقدماتی	۱۶ ساعت	۴	ندارد
۲	پیشرفته	۱۶ ساعت	۴	مقدماتی
۳	راهبران حرفه‌ای	۲۴ ساعت	۷	پیشرفته

مشخصات سطوح پودمان مدیریت دانش

سطح	هدف دوره	کارگاه‌ها
مقدماتی	آشنایی مخاطبان با ضرورت‌ها، مقدمات و مدل‌های مدیریت دانش	- آشنایی با مفاهیم مدیریت دانش و نقش آن در توسعه سازمان‌های دانش‌محور - مدل‌های مدیریت دانش: از مدل‌های مفهومی تا مدل‌های کاربردی - دانش‌نویسی و استخراج انواع دانش شخصی و تعاملات دانشی در سازمان، ابزارها و روش‌ها - مراحل بلوغ مدیریت دانش در سازمان و نقشه راه اجرای مدیریت دانش
پیشرفته	آشنایی مخاطبان با ابزارها و راهکارهای مدیریت دانش	- برنامه‌ریزی راهبردی مدیریت دانش و تحلیل شکاف دانشی - فضاهای تعاملی و انجمن‌های خبرگی در سازمان - مستندسازی تجارب خبرگان (مدلولوی و مراحل اجرایی) - نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی توانمندساز مدیریت دانش (از سیستم‌های مدیریت دانش تا سیستم‌های تعاملی و ESNها)
راهبران حرفه‌ای	تربیت مشاور مدیریت دانش و آموزش مباحث حرفه‌ای	- سازمان یادگیرنده و سرمایه‌های فکری (مختصات و رویکرد توسعه) - ایجاد نهاد مدیریت دانش در سازمان (از همگام‌سازی مدیران تا توانمندسازی راهبران دانشی) - مدیریت دانش مشتری و ذینفعان (مدل‌ها و پیاده‌سازی) - تفکر خلاق، چرخه ایده، دانش و محصول - توسعه دانشگاه‌های سازمانی و خلق ارزش از دانش - مدیریت دانش مبتنی بر ارزش - مدیریت دانش پروژه‌ها و طرح‌ها

مدرسین پودمان

مدرسین دوره‌های پودمان مدیریت دانش یکی از ارزشمندترین دارایی‌های پودمان می‌باشند که در موفقیت مجموعه و رضایت شرکت‌کنندگان نقش بسزایی را ایفا می‌نمایند. تیم مدرسین پودمان مدیریت دانش، علاوه بر دانش تخصصی و آکادمیک مربوطه، تجربه پیاده‌سازی طرح‌های متنوع مدیریت دانش در بیش از ۷۰ سازمان برتر ایرانی را دارا بوده و به جدیدترین تکنیک‌های تدریس مسلط می‌باشند. نگرش کلیه مدرسین پودمان مدیریت دانش، انتقال دانش و تجربه تخصصی و همراهی شرکت‌کنندگان در رسیدن به بالاترین سطوح علمی و عملی می‌باشد.

الزام برگزاری دوره‌های آموزشی مدیریت دانش از دیدگاه دولت

کمیسیون توسعه دولت الکترونیکی، مشخصات «دوره‌های آموزشی کارکنان دولت در حوزه فناوری اطلاعات» را تصویب و توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور جهت اجرا به دستگاه‌ها، ابلاغ کرد.

در این بخشنامه دوره ۱۴ ساعته مدیریت ابزار و اطلاعات سازمانی (صفحه ۴۲) برای کارکنان تمامی بخش‌های سازمان به غیر از فناوری اطلاعات در نظر گرفته شده است که دارای سه سرفصل اصلی مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی، مدیریت فرایندهای سازمانی و مدیریت دانش است، همچنین مدیران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی پیش از این نیز طی بخشنامه‌ای در سال ۹۱ توسط معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری ملزم به طی دوره آموزشی ۸ ساعته مدیریت دانش سازمانی شده‌اند که دوره اخیر نیز تاکید مضاعف بر دانش بنیان کردن نظام اداری است.

